

V Bruseli 8. júla 2019
(OR. en)

10170/2/19
REV 2

ECOFIN 625
UEM 228
SOC 477
EMPL 366
COMPET 506
ENV 597
EDUC 312
RECH 345
ENER 349
JAI 707
FSTR 128
REGIO 164

POZNÁMKA

Od:	Výbor stálych predstaviteľov
Komu:	Rada
Č. dok. Kom.:	9942/19 - COM(2019) 517 final
Predmet:	Odporúčanie na ODPORÚČANIE RADY, ktoré sa týka národného programu reforiem Maďarska na rok 2019 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady ku konvergenčnému programu Maďarska na rok 2019

Delegáciám v prílohe zasielame uvedený návrh odporúčania Rady v znení, ktoré zrevidovali a odsúhlasili rôzne výbory Rady a ktoré vychádza z návrhu Komisie COM(2019) 517 final.

ODPORÚČANIE RADY

Z...,

ktoré sa týka národného programu reforiem Maďarska na rok 2019 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady ku konvergenčnému programu Maďarska na rok 2019

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 121 ods. 2 a článok 148 ods. 4,

so zreteľom na nariadenie Rady (ES) č. 1466/97 zo 7. júla 1997 o posilnení dohľadu nad stavmi rozpočtov a o dohľade nad hospodárskymi politikami a ich koordinácii¹, a najmä na jeho článok 9 ods. 2,

so zreteľom na odporúčanie Európskej komisie,

so zreteľom na uznesenia Európskeho parlamentu,

so zreteľom na závery Európskej rady,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre zamestnanosť,

so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a finančného výboru,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre sociálnu ochranu,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre hospodársku politiku,

¹ Ú. v. ES L 209, 2.8.1997, s. 1.

keďže:

- (1) Komisia začala európsky semester pre koordináciu hospodárskych politík na rok 2019 prijatím ročného prieskumu rastu 21. novembra 2018. Náležite pri tom zohľadnila Európsky pilier sociálnych práv, ktorý vyhlásili Európsky parlament, Rada a Komisia 17. novembra 2017. Priority ročného prieskumu rastu schválila Európska rada na zasadnutí 21. marca 2019. Komisia 21. novembra 2018 prijala na základe nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1176/2011² aj správu o mechanizme varovania, v ktorej Maďarsko neurčila za jeden z členských štátov, vo vzťahu ku ktorým sa vykoná hĺbkové preskúmanie.
- (2) Správa o Maďarsku na rok 2019 bola uverejnená 27. februára 2019. Posudzoval sa v nej pokrok, ktorý Maďarsko dosiahlo pri plnení odporúčaní pre jednotlivé krajiny prijatých Radou 13. júla 2018³, následné opatrenia v nadväznosti na odporúčania pre jednotlivé krajiny prijaté v predchádzajúcich rokoch, ako aj pokrok Maďarska pri dosahovaní jeho národných cieľov stratégie Európa 2020.
- (3) Maďarsko predložilo 30. apríla 2019 svoj národný program reforiem na rok 2019 a svoj konvergenčný program na rok 2019. Obidva programy sa s cieľom zohľadniť prepojenia medzi nimi posudzovali súčasne.

² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1176/2011 zo 16. novembra 2011 o prevencii a náprave makroekonomických nerovnováh (Ú. v. EÚ L 306, 23.11.2011, s. 25).

³ Ú. v. EÚ C 320, 10.9.2018, s. 72.

- (4) Príslušné odporúčania pre jednotlivé krajiny boli zohľadnené v programovaní európskych štrukturálnych a investičných fondov (ďalej len „EŠIF“) na roky 2014 – 2020. Ako je stanovené v článku 23 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013⁴, platí, že ak je to nevyhnutné na podporu vykonávania príslušných odporúčaní Rady, Komisia môže požiadať členský štát, aby preskúmal svoju partnerskú dohodu a príslušné programy a navrhol ich zmeny. Komisia poskytla ďalšie informácie o tom, ako bude využívať toto ustanovenie, v usmerneniach k uplatňovaniu opatrení spájajúcich účinnosť EŠIF s riadnou správou hospodárskych záležitostí.
- (5) Na Maďarsko sa v súčasnosti vzťahuje preventívna časť Paktu stability a rastu a dlhové pravidlo. Vláda vo svojom konvergenčnom programe na rok 2019 plánuje zlepšiť celkový deficit z 2,2 % hrubého domáceho produktu (HDP) v roku 2018 na 1,8 % HDP v roku 2019. Deficit sa má následne podľa plánov ďalej postupne zlepšovať až na 1,2 % v roku 2021, pričom v roku 2023 má dosiahnuť vyrovnanú rozpočtovú pozíciu. Na základe prepočítaného štrukturálneho salda (⁵) má byť Maďarsko v roku 2022 blízko svojho strednodobého rozpočtového cieľa – ktorý bol zmenený zo štrukturálneho deficitu vo výške 1,5 % HDP v roku 2019 na 1,0 % HDP od roku 2020 – a tento cieľ má dosiahnuť hneď v nasledujúcom roku. Na základe konvergenčného programu sa očakáva, že pomer dlhu verejnej správy k HDP postupne klesne pod 60 % do konca roku 2022. Makroekonomický scenár, z ktorého vychádzajú uvedené rozpočtové prognózy, je realistický na rok 2019 a značne optimistický od roku 2020, čo so sebou nesie riziká ohrozujúce implementáciu cieľových deficitov. Zároveň platí, že opatrenia potrebné na podporu plánovaných cieľových deficitov na obdobie od roku 2020 neboli dostatočne konkretizované.

⁴ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde, Európskom poľnohospodárskom fonde pre rozvoj vidieka a Európskom námornom a rybárskom fonde a ktorým sa stanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde a Európskom námornom a rybárskom fonde, a ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 1083/2006 (Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 320).

⁵ Saldo očistené od cyklických vplyvov bez jednorazových a iných dočasných opatrení, prepočítané útvarmi Komisie podľa spoločne dohodnutej metodiky.

- (6) Rada 22. júna 2018 v súlade s článkom 121 ods. 4 Zmluvy o fungovaní Európskej únie skonštatovala, že v roku 2017 bola v Maďarsku zaznamenaná značná odchýlka od postupu úprav smerom k strednodobému rozpočtovému cieľu. Vzhľadom na zistenú značnú odchýlku Rada 22. júna 2018 vydala odporúčenie⁶, v ktorom Maďarsku odporučila, aby prijalo opatrenia potrebné na zabezpečenie toho, že nominálna miera rastu čistých primárnych verejných výdavkov⁷ v roku 2018 neprekročí 2,8 %, čo zodpovedá ročnej štrukturálnej úprave vo výške 1,0 % HDP. Rada 4. decembra 2018 prijala rozhodnutie (EÚ) 2018/2028⁸, ktorým sa stanovuje, že Maďarsko neprijalo účinné opatrenia v reakcii na odporúčanie Rady z 22. júna 2018, a vydala revidované odporúčanie⁹. Rada v odporúčaní zo 4. decembra 2018 požiadala Maďarsko, aby prijalo opatrenia potrebné na zabezpečenie toho, že nominálna miera rastu čistých primárnych verejných výdavkov v roku 2019 neprekročí 3,3 %, čo zodpovedá ročnej štrukturálnej úprave vo výške 1,0 % HDP. Rada 14. júna 2019 prijala rozhodnutie (EÚ) 2019/1003¹⁰, ktorým sa stanovuje, že Maďarsko neprijalo účinné opatrenia v reakcii na odporúčanie Rady zo 4. decembra 2018. Na základe výsledných údajov z roku 2018 sa navyše zistilo, že Maďarsko sa v roku 2018 nachádzalo v situácii značnej odchýlky od odporúčanej úpravy.

⁶ Odporúčanie Rady z 22. júna 2018 s cieľom napraviť značnú zistenú odchýlku od postupu úprav smerom k strednodobému rozpočtovému cieľu v Maďarsku (Ú. v. EÚ C 223, 27.6.2018, s. 1).

⁷ Čisté primárne verejné výdavky pozostávajú z celkových verejných výdavkov bez úrokových výdavkov, výdavkov na programy Únie plne hrazených z fondov Únie a nediskrečných zmien vo výdavkoch na dávky v nezamestnanosti. Tvorba hrubého fixného kapitálu financovaná z vnútroštátnych zdrojov je rovnomerne rozložená na obdobie štyroch rokov. Diskrečné opatrenia na strane príjmov alebo zvýšenia príjmov vyplývajúce z právnych predpisov sú zohľadnené. Jednorazové opatrenia na strane príjmov aj výdavkov sú vzájomne započítané.

⁸ Rozhodnutie Rady (EÚ) 2018/2028 zo 4. decembra 2018, ktorým sa stanovuje, že Maďarsko neprijalo účinné opatrenia v reakcii na odporúčanie Rady z 22. júna 2018 (Ú. v. EÚ L 325, 20.12.2018, s. 29).

⁹ Odporúčanie Rady zo 4. decembra 2018 s cieľom napraviť značnú zistenú odchýlku od postupu úprav smerom k strednodobému rozpočtovému cieľu v Maďarsku (Ú. v. EÚ C 460, 21.12.2018, s. 4).

¹⁰ Rozhodnutie Rady (EÚ) 2019/1003 zo 14. júna 2019, ktorým sa stanovuje, že Maďarsko neprijalo účinné opatrenia v reakcii na odporúčanie Rady zo 4. decembra 2018 (Ú. v. EÚ L 163, 20.6.2019, s. 64).

- (7) Komisia v súlade s článkom 121 ods. 4 zmluvy a článkom 10 ods. 2 nariadenia (ES) č. 1466/97 vydala 5. júna 2019 varovanie pre Maďarsko týkajúce sa skutočnosti, že v roku 2018 bola zaznamenaná značná odchýlka od postupu úprav smerom k strednodobému rozpočtovému cieľu. Rada 14. júna 2019 prijala následné odporúčanie¹¹, v ktorom potvrdila, že Maďarsko bude musieť prijať opatrenia nevyhnutné na zabezpečenie toho, aby nominálna miera rastu čistých primárnych verejných výdavkov v roku 2019 neprekročila 3,3 %, čo zodpovedá ročnej štrukturálnej úprave vo výške 1,0 % HDP. Z prognózy Komisie z jari 2019 vyplýva, že v roku 2019 existuje riziko odchýlky od uvedeného odporúčania.
- (8) Rada vo svojom odporúčaní zo 14. júna 2019 odporučila Maďarsku, aby prijala opatrenia potrebné na zabezpečenie toho, že nominálna miera rastu čistých primárnych verejných výdavkov v roku 2020 neprekročí 4,7 %, čo zodpovedá ročnej štrukturálnej úprave vo výške 0,75 % HDP. Maďarsko by sa tak nasmerovalo na primeraný postup úprav smerom k strednodobému rozpočtovému cieľu. Z prognózy Komisie z jari 2019 za predpokladu nezmenenej politiky vyplýva, že v roku 2020 existuje riziko odchýlky od uvedenej požiadavky. Rada celkovo zastáva názor, že od roku 2019 budú potrebné ďalšie významné opatrenia na dodržiavanie ustanovení Paktu stability a rastu v súlade s odporúčaním Rady zo 14. júna 2019 s cieľom napraviť značnú zistenú odchýlku od postupu úprav smerom k strednodobému rozpočtovému cieľu.

¹¹ Odporúčanie Rady zo 14. júna 2019 s cieľom napraviť značnú zistenú odchýlku od postupu úprav smerom k strednodobému rozpočtovému cieľu v Maďarsku (Ú. v. EÚ C 210, 21.6.2019, s. 4).

- (9) Celková miera zamestnanosti sa v situácii silného hospodárskeho rastu výrazne zlepšila, no nie všetky skupiny obyvateľstva z nej mali rovnaký prospech. Rozdiely v zamestnanosti a mzdovom ohodnotení medzi skupinami pracovníkov s rôznou kvalifikáciou a medzi mužmi a ženami sú naďalej v porovnaní s priemerom Únie výrazné. Rozdiel v zamestnanosti žien a mužov je značný, čo je čiastočne spôsobené obmedzenou ponukou kvalitnej starostlivosti o deti. Výsledky na trhu práce sú v prípade rozličných zraniteľných skupín vrátane Rómov a osôb so zdravotným postihnutím nedostatočné. Napriek zmenšeniu zostáva program verejných prác stále rozsiahly, aj keď nie je účinný pri motivovaní účastníkov k tomu, aby si našli pracovné miesta na primárnom pracovnom trhu, je slabá. Ďalšie politiky, ktorých cieľom je pomôcť nezamestnaným alebo ekonomicky neaktívnym osobám nájsť si prácu alebo absolvovať odbornú prípravu, nie sú dostatočne dobre ciele. Zamestnateľnosť by mohlo pomôcť zlepšiť rozvíjanie digitálnych zručností. Cieľom nedávnych opatrení je dosiahnuť to, aby sa do pracovného procesu opätovne zapojilo viac pracovníkov, ktorí už odišli do dôchodku, a časom zvýšiť ich počet. Celková situácia v oblasti chudoby sa v Maďarsku od roku 2013 zlepšuje. Trvanie dávok v nezamestnanosti je najkratšie v Únii (maximálne tri mesiace), čo je výrazne menej, než je priemerný čas potrebný na nájdenie pracovného miesta.
- (10) Podiel ľudí ohrozených chudobou a sociálnym vylúčením klesá. Dochádza k jasnemu posunu od sociálnych dávok smerom k pracovnej podpore rodín a vecným dávkam, ktoré však nie sú dostatočne ciele. Zatiaľ čo v oblasti vlastníctva bývania došlo k nárastu dotácií, ponuka sociálneho bývania sa nijako nezlepšila.

- (11) Výsledky v oblasti vzdelávania sú pod priemerom Únie a vyznačujú sa rozsiahlymi územnými rozdielmi. Predčasné ukončenie školskej dochádzky je vyššie a miera dosiahnutého terciárneho vzdelania je nižšia než priemer Únie. Systém vzdelávania sťažuje sociálnu mobilitu. Žiaci sú v skorom veku rozdeľovaní do rozličných druhov škôl, takže dosahujú veľmi rozdielne výsledky a venujú sa veľmi rozličným povolaniam. Podiel základných škôl s väčšinovou rómskou účasťou sa zvýšil z 10 % v roku 2008 na 15 % v roku 2017. Vplyv nedávnych opatrení, ktoré sú zamerané na rovnomerné rozdeľovanie znevýhodnených žiakov do jednotlivých škôl, je obmedzený tým, že pre neštátne školy existuje výnimka z požiadavky prijímať znevýhodnených žiakov. Znevýhodnené deti tak majú tendenciu sústreďovať sa na stredných odborných školách, pre ktoré je vo väčšej miere charakteristická slabšia úroveň základných zručností, vyššia miera predčasného ukončenia štúdia, nižšie platy a slabšie kariérne vyhliadky. Nízka účasť znevýhodnených skupín – najmä Rómov – na kvalitnom vzdelávaní je z hľadiska budovania ľudského kapitálu premárnenou príležitosťou. Problémom je naďalej aj nedostatok učiteľov. Platy učiteľov v posledných rokoch stúpili, no oproti ostatným absolventom terciárneho vzdelávania sú stále pomerne nízke. Nízky počet študentov, ktorý sa zúčastňuje na vysokoškolskom vzdelávaní, nekorešponduje so silným dopytom po vysokokvalifikovanej pracovnej sile a mzdovou prírážkou pre absolventov vysokých škôl, ktorá je najvyššou v Únii. Maďarské inštitúcie vysokoškolského vzdelávania majú najnižší stupeň finančnej autonómie v Únii. Ďalšie obavy o akademickú slobodu navyše vyvolala novela zákona o vysokoškolskom vzdelávaní z apríla 2017, v ktorej sú stanovené dodatočné požiadavky, ktoré musia spĺňať medzinárodné univerzity na to, aby mohli pôsobiť v Maďarsku. Medzinárodne najvyššie umiestnená maďarská univerzita ohlásila v roku 2018 svoj zámer opustiť krajinu kvôli regulačnej neistote, ktorú táto novela vytvorila.

- (12) Výsledky v oblasti zdravia zaostávajú za väčšinou ostatných členských štátov, čo je odzrkadlením tak nezdravého životného štýlu, ako aj obmedzenej účinnosti poskytovania zdravotnej starostlivosti. Prevalencia fajčenia, porúch súvisiacich s konzumáciou alkoholu a obezity patrí medzi najvyššie v Únii. Maďari patria medzi najohrozenejších v Únii, pokiaľ ide o predčasnú smrť v dôsledku zlej kvality ovzdušia. Počet prípadov odvrátiteľných úmrtí patrí medzi najvyššie v Únii, a to čiastočne v dôsledku nedostatočného zdravotného skriningu a riadenia primárnej starostlivosti. V oblasti dostupnosti kvalitnej starostlivosti existujú výrazné sociálno-ekonomické rozdiely. Verejné výdavky na zdravotnú starostlivosť sú pod priemerom Únie a občania si zabezpečujú prístup ku kvalitnej starostlivosti pomocou platieb z vlastného vrecka, v dôsledku čoho dochádza k riziku, že sociálno-ekonomické rozdiely v krajine sa ďalej prehĺbia. Systém je naďalej výrazne zameraný na nemocničnú starostlivosť, pričom primárna starostlivosť je slabá najmä v oblasti včasného odhaľovania a prevencie chronických ochorení. Značný nedostatok zdravotníckych pracovníkov, a to predovšetkým všeobecných lekárov a zdravotných sestier, znemožňuje prístup k starostlivosti v chudobnejších oblastiach.
- (13) Zvýšením výskumno-inovačných kapacít by sa mohli zlepšiť slabé výsledky Maďarska v oblasti inovácií a zvýšiť produktivita. Nízka úroveň akumulácie intelektuálnych aktív sa odzrkadľuje v nízkom počte žiadostí o patenty, ochranné známky a dizajny, nízkom počte inovatívnych podnikov a nízkej miere internacionalizácie malých a stredných podnikov. Inovovať sa obzvlášť zdráhajú menšie firmy, čo sťažuje ich zapájanie sa do globálnych hodnotových reťazcov. Výskum a vývoj podnikov je sústredený v niekoľkých veľkých spoločnostiach, ktoré sú zväčša vlastnené zahraničnými vlastníkami a ktoré využívajú veľkorysú podporu vlády. Podpora spolupráce medzi vedeckou komunitou a podnikmi by prispela k lepším výsledkom v oblasti inovácie a transferu technológií. Kvalita vedy vo verejnom sektore trpí neefektívnymi politikami v oblasti výskumu a vývoja a nedostatkom finančných prostriedkov, keďže výdavky verejného sektora na výskum a vývoj sú výrazne pod priemerom Únie. Nedávne politické opatrenia, ktoré majú za cieľ zoškrtiť prostriedky a obmedziť nezávislosť akademickej obce a výskumných fór, vytvárajú neistotu na týchto fórach, čo môže viesť k odlivu najtalentovanejších výskumníkov do zahraničia a k riziku, že dôjde k trvalému poklesu kvality výskumu.

- (14) Slabá konektivita miestnej verejnej dopravy a vysoké náklady na dochádzanie prispievajú k nezamestnanosti v znevýhodnených oblastiach. Zlý stav cestnej a železničnej infraštruktúry sťažuje mobilitu a znižuje bezpečnosť cestovania, keďže v zlom stave je viac než polovica cestných komunikácií, a to najmä v znevýhodnených regiónoch. Dopravné siete sú sústredené na Budapešť, zatiaľ čo miestne dopravné siete a prepojenia spájajúce ostatné časti krajiny sú nedostatočne rozvinuté. Čoraz väčším problémom a prekážkou brániacou rastu produktivity v mestských oblastiach Maďarska je preťaženosť ciest. Za posledných päť rokov navyše došlo k výraznému nárastu emisií skleníkových plynov z cestnej dopravy.
- (15) Energetická efektívnosť v sektore obytných nehnuteľností je naďalej nízka. Sieť elektrickej energie treba pripraviť na čoraz väčšiu úlohu decentralizovanej výroby elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov. Polovica územia Maďarska je zásadným spôsobom vystavená rizikám zmeny klímy vrátane sucha a záplav, v dôsledku čoho vzniká potreba investovať do vodného hospodárstva na hlavných riečnych tokoch. Problematické sú naďalej znečistenie ovzdušia a kvalita vody. Hlavnými zdrojmi znečistenia sú rezidenčné spaľovanie tuhých palív a emisie z poľnohospodárstva a dopravy. Obehové hospodárstvo sa stále nachádza v počiatočnej fáze, recyklácia komunálneho odpadu je nedostatočne rozvinutá a hospodárske nástroje na riešenie environmentálnych problémov Maďarska nepostačujú.
- (16) Naďalej pretrvávajú obavy v súvislosti s prevenciou a stíhaním korupcie. Z niekoľkých ukazovateľov vyplýva, že vystavenie Maďarska korupcii sa v posledných rokoch zvýšilo. Riziká korupcie a rodinkárstvo narúšajú pridelovanie zdrojov, a tieto zdroje sa tak nedostávajú k najproduktívnejším firmám. Pre boj proti korupcii má zásadný význam fungovanie prokuratúry. Hoci sa zdá, že opatrenia zavedené na boj proti korupcii na nízkej úrovni boli do značnej miery úspešné, stále neboli zaznamenané ani len náznaky odhodlaného úsilia stíhať korupciu vysokopostavených úradníkov alebo v ich bezprostrednej blízkosti, ak sú vznesené závažné obvinenia. Problematická je aj zodpovednosť za rozhodnutia uzavrieť vyšetrovanie, pretože neexistujú účinné opravné prostriedky, ako proti takýmto rozhodnutiam namietat'. Predchádzaniu korupcii ďalej bránia aj verejné inštitúcie, ktoré zavádzajú obmedzenia vrátane odrádzajúcich poplatkov za prístup k informáciám.

- (17) Nezávislosť, efektívnosť a kvalita justičného systému majú rozhodujúci vplyv pre prilákanie podnikov a umožnenie hospodárskeho rastu. Systém brzd a protiváh, ktorý je nevyhnutný na zabezpečenie nezávislosti súdnictva, je v oblasti všeobecného súdnictva pod ďalším tlakom. Pre národnú súdnu radu je čoraz náročnejšie byť protiváhou k právomociam predsedu národného úradu pre súdnictvo. Vznikajú otázky, ako to ovplyvní nezávislosť súdnictva. Pokiaľ ide o zákon o správnych súdoch, berie sa na vedomie, že vláda 30. mája 2019 predložila návrh zákona, ktorým sa zrušuje zákon o nadobudnutí účinnosti a prechodných pravidlách týkajúcich sa správnych súdov.
- (18) Rámec verejného obstarávania sa v posledných rokoch zlepšil, no prekážky brániace hospodárskej súťaži pretrvávajú. Patrí medzi ne využívanie konaní s obmedzeným zverejnením a systémové nezrovnalosti v procesoch obstarávania, najmä v súvislosti s neprimeranými kritériami výberu a zadania zákazky, ako aj nerovným zaobchádzaním s uchádzačmi. Hoci na základe niektorých ukazovateľov došlo k zlepšeniu, počet konaní s jediným uchádzačom je stále vysoký. Účinným využívaním elektronického obstarávania by sa mohla zvýšiť efektívnosť a transparentnosť.
- (19) Maďarské štruktúry a procesy sociálneho dialógu sú stále nedostatočne rozvinuté a neumožňujú do tvorby a vykonávania politík zmysluplne zapojiť sociálnych partnerov. Slabé zapájanie zainteresovaných strán a nízka transparentnosť oslabujú vedomostný základ a kvalitu tvorených politík. To vedie k častým a nepredvídateľným zmenám právnych úprav a odrádza investície s vysokou pridanou hodnotou.
- (20) Boli prijaté opatrenia na ďalšie zlepšenie daňového systému, no určité problémy pretrvávajú. Daňové zaťaženie práce sa znížilo, no pre pracovníkov s nízkym príjmom stále ostáva vysoké. Dane špecifické pre konkrétne odvetvia a vysoký počet malých daní spôsobujú, že daňový systém je komplikovaný a dochádza v ňom k zvyšovaniu nákladov na dodržiavanie predpisov, a to najmä v prípade menších firiem.

- (21) Regulačné prekážky a prítomnosť štátu na trhoch s výrobkami sťažujú výber efektívnych podnikov a obmedzujú hospodársku súťaž. Orgány naďalej zverujú určité služby štátnym firmám alebo súkromným firmám osobitne vytvoreným na daný účel. Určité na mieru šité právne predpisy a opatrenia a *ad hoc* výnimky z kontroly dodržiavania pravidiel hospodárskej súťaže sťažujú fungovanie trhu a brzdia investície. Ďalším z problémov je nepredvídateľnosť právneho rámca, najmä v odvetví maloobchodu, ktorý sa v posledných rokoch musí vyrovnávať s častými zmenami právnych predpisov. Minulý rok boli zavedené právne predpisy, ktorými sa ukladá povinnosť žiadať o dodatočné osobitné povolenie pri zmenách využívania alebo dizajnu maloobchodných priestorov. Regulácia profesií tiež zostáva naďalej reštriktívna. Nedostatočná hospodárska súťaž v týchto sektoroch môže začať negatívne pôsobiť na inovácie a efektívnosť.
- (22) Nevyhnutným predpokladom toho, aby daňové systémy boli efektívnejšie a spravodlivejšie, je boj proti agresívnemu daňovému plánovaniu. Účinky presahovania stratégií agresívneho daňového plánovania daňovníkov medzi členskými štátmi si vyžadujú koordinované kroky v oblasti vnútroštátnych politík, ktoré by doplnili legislatívu Únie. Maďarsko prijalo opatrenia proti agresívnemu daňovému plánovaniu, no zaznamenáva pomerne vysoký prílev a odlev kapitálu prostredníctvom účelovo vytvorených subjektov, ktoré nemajú žiadny alebo majú len minimálny vplyv na reálnu ekonomiku. Absencia zrážkových daní z odchádzajúcich dividend (t. j. od rezidentov Únie pre rezidentov tretích krajín), úrokových platieb a licenčných poplatkov od spoločností so sídlom v Maďarsku môže v tomto prípade viesť k úplnému vyhnutiu sa platbe dane, ak uvedené spoločnosti nie sú zdanené ani v prijímajúcej jurisdikcii.
- (23) Programovanie finančných prostriedkov Únie na roky 2021 – 2027 by mohlo pomôcť riešiť niektoré z nedostatkov identifikovaných v odporúčaniach, a to najmä v oblastiach uvedených v prílohe D k správe o krajine na rok 2019. Maďarsku by to umožnilo využiť uvedené prostriedky v identifikovaných sektoroch čo najlepšie, pričom by sa zohľadnili regionálne rozdiely.

- (24) Komisia vykonala v kontexte európskeho semestra na rok 2019 komplexnú analýzu hospodárskej politiky Maďarska, ktorú uverejnila v správe o tejto krajine na rok 2019. Zároveň posúdila konvergenčný program na rok 2019, národný program reforiem na rok 2019 a následné opatrenia v nadväznosti na odporúčania adresované Maďarsku v predchádzajúcich rokoch. Komisia zohľadnila nielen ich význam pre udržateľnú fiškálnu a sociálno-ekonomickú politiku v Maďarsku, ale aj ich súlad s pravidlami a usmerneniami Únie vzhľadom na potrebu posilniť celkovú správu hospodárskych záležitostí Únie zabezpečením vstupov na úrovni Únie do budúceho vnútroštátneho rozhodovania.
- (25) Rada na základe tohto posúdenia preskúmala konvergenčný program na rok 2019 a jej stanovisko¹² je zohľadnené najmä v odporúčaní 1,

TÝMTO ODPORÚČA, aby Maďarsko v rokoch 2019 a 2020 prijalo opatrenia s týmto cieľom:

1. Zabezpečiť súlad s odporúčaním Rady zo 14. júna 2019 s cieľom napraviť značnú odchýlku od postupu úprav smerom k strednodobému rozpočtovému cieľu.
2. Pokračovať v integrácii najzraniteľnejších skupín obyvateľstva do pracovného trhu, a to najmä zvyšovaním úrovne zručností, a zlepšiť primeranosť sociálnej pomoci a dávok v nezamestnanosti. Zlepšiť výsledky v oblasti vzdelávania a zvýšiť účasť znevýhodnených skupín, najmä Rómov, v kvalitnom hlavnom vzdelávacom prúde. Zlepšiť výsledky v oblasti zdravotníctva tak, že sa budú podporovať preventívne zdravotné opatrenia a že sa posilní primárna zdravotná starostlivosť.
3. Zamerať hospodársku politiku súvisiacu s investíciami na výskum a inovácie, nízkouhlíkovú energiu, dopravnú infraštruktúru, odpadové hospodárstvo a na efektívnosť pri využívaní energie a zdrojov, a zohľadniť pritom regionálne rozdiely. Zlepšiť hospodársku súťaž v oblasti verejného obstarávania.

¹² Podľa článku 9 ods. 2 nariadenia (ES) č. 1466/97.

4. Posilniť protikorupčný rámec, a to aj zlepšením úsilia prokuratúry a prístupu k verejným informáciám, a posilniť nezávislosť súdnictva. Zlepšiť kvalitu a transparentnosť rozhodovacieho procesu prostredníctvom účinného sociálneho dialógu a spolupráce s ostatnými zainteresovanými stranami a prostredníctvom pravidelných a primeraných posúdení vplyvu. Naďalej zjednodušovať daňový systém a súčasne tento systém posilniť proti riziku agresívneho daňového plánovania. Zlepšiť hospodársku súťaž a regulačnú predvídateľnosť v sektore služieb.

V Bruseli

Za Radu

predseda
